

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 7 Stycznia r. s. 1821 roku.

Obserwacje meteorologi- czne.	Czas obserwacji	Wysokość Barom.	Wzr. Ther. Reau.	Wiatry	Odmia. w powie.
dn. 5	średnia.	27 cal. 8,37 lin.	- 0,42	stopn.	Polud. Wschod.
dn. 6	średnia.	28 - 0,5	- 0,85	-	Polud. Zachod.
dn. 7	godz. 8	28 - 0,6	+ 0,5	-	Polud. Wschod.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 8 stycznia.

Wypis z protokołu sekretaryatu Kró-
lestwa Polskiego.
z Bożey ŁaskiM Y A L E X A N D E R I,
CESARZ WSZECH ROSSYY, KRÓL POLSKI
it. d. it. d. it. d.

Mając sobie przedstawiony układ, zawarty z Hrabią Stanisławem Kostką Zamoyskim, Senatorem Wojewodą Królestwa Polskiego, względem odstąpienia przez niego krajowi miasta dziedzicznego Zamoysć, wraz z obwodem na tysiąc dwieście sążni określonym, na twierdzę przeznaczoną, podług którego to układu należytość, jaka temuż Hrabie Zamoyskiemu, za odstępujące się za rzecz rządu wyż rzeczone realności, w miejsce gotowizny dobrami rządowymi wynagrodzoną być ma, udeterminowaną została: zatwierdzając tak przygotowane umowy, w tym przedmiocie w dniach 2, 13 i 25 lipca 1818 roku spisane, jako też punkta i warunki o szacunek, odstąpienie i zamianę dóbr rządowych, przeznaczonych na wynagrodzenie zabranego na twierdzę krajową miasta Zamoyscia, z obwodem tysiąc dwieście sążni, na dniu 14 sierpnia r. b. zobowiązanie umówione i podpisane; postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

Artykuł 1. Obeymując na własność rządową miasto Zamoysć z wszelkimi w niem znajdującymi się budynkami, gmachami, realnościami, służebnościami i prawami, wraz z obwodem o tysiąc dwieście sążni od fortecy Zamoyscia wokoło rozciągającym się, z wszelkimi w tymże obwodzie budynkami i użytkami, dotąd własnością dziedziczną Hrabiego Zamoyskiego będącemi, w wieczyste rządowe dziedzictwo i posiadanie; stanowimy i chcemy, aby odtąd miasto Zamoysć, na fortecę krajową przestoszone, i w linii miast rządowych zamieszczone zostało.

Art. 2. Wynagradzając tę realność dziedziczną dla powszechnego dobra i użytku krajowego odstąpioną, od tępuje się w dziedzictwo prawom wieczystej własności Hrabie Stanisławowi Kostce Zamoyskiemu Senatorowi Wojewodzie, i jego prawym potomkom męzkim i żeńskim, dobra dotąd rządowe, składające się z miast, wsiów i folwarków, jako to: 1. Dobra Kołodziej w Województwie Podlaskim, Obwodzie Siedleckim położone, składające się: a) z folwarków i wsiów: Brzusa, Gwizdali, Kołodziej Morzezyń, Mrozowa-wola, Razuc, Sadoles wielgie, tudzież b) z wsiów:

Boiewo, Brzaska, Kępa Pruska, Orzółka, Sokołka, Zielonice, Płatkownica, Grabiny Krupińskie, Odcieja, Wilozogęby, Sadowne, Ksieżyzna. c) z osad: Burakowskie, Czaplowizna, Jerzysko, Loyki, i Łoszewice, Szynkarzyzna, Wywłoka, Koszelanka, Nadkole, Nadjeziorze, Wąsosz, Zajejziorze, Dąbrowka, Rafia. 2. Dobra Jadów w Województwie Mazowieckim, Obwodzie Stanisławowskim położone, składające się: a) z folwarków i wsiów: Jadów, Nowinki, Sulejów, Zawiszyn, Zabrodzie, b) z wsiów: Borzymy, Bał, Dębe, Myzadła, Owsianka, Siłno, Skuszew, Starowola, Urle, Wólka Sulejowska, Woyły, Wyglądały, Kątniki Sulejowskie, c) z wybraniectw w Jadowie i Sulejowie, d) z gruntów w mieście Kamieńczuku, na Nowinkach i Łoszek. 3. Łasy do dóbr Kołodziej i Jadowa należące. 4. Dobra Wiski w Województwie Podlaskim, Obwodzie Radzyńskim położone, składające się z folwarku Wiski, a tudzież z wsiów zarobnych: Wstki, Walinny, Weronice, Brzozowy kąt, i Derewizna. 5. Dobra Planta, również w Województwie Podlaskim, Obwodzie Radzyńskim położone, składające się z folwarku Planta, wsi Rudno, Ossowa i z dochodów miasta Wohynia, a to z wszelkimi przymiotami, dochodami, służebnościami, użytkami, a oraz i ciężarami (z zastrzeżeniem praw trzeciego), które dobra te w porównaniu z każdą prywatną ziemianką własnością, w Królestwie Naszém Polskim sytuowaną, ponosić mają.

Art. 3. Gdy tym sposobem Hrabia Stanisław Zamoyski Senator Wojewoda, odbierając w dziedziczną i ciągłą posiadłość za miasto Zamoysć z obwodem tysiąc dwieście sążni wyż rzeczone dobra rządowe, zrzekł się nadal wszelkich z tego źródła pochodzić mogących do Rządu pretensy, i owszem zupełnie zaspokojonym być się uznał, a nadto, mury fortyfikacyjne bez wszelkiego wynagrodzenia dla dobra kraju odstąpił, przez co Hrabia Zamoyski Senator Wojewoda przekonał Nas oswey gorliwości obywatelskiej i chęci zrobienia przysługi dla kraju: przeto skłaniając się do jego życzenia dozwalamy, iżby herby jego familyne na tych murach wyrte pozostawiane, jako też groby familyne, w kościele Kollegiaty Zamoyskiej będące, nadal zachowane, a zaś działą, jako jego familyna własność, iżby mu zwrócone były.

Art. 4. Dla uskutecznienia przepisów niniejszego Naszego postanowienia upoważniamy kommissyą rządową przychodów i skarbu do zawarcia z Hrabą Zamoyskim Senatorem, Wojewo-

dą wieczystey tranzakcyi, podług form prawem krajowem przepisanych.

Art. 5. Wykonanie ninieyszego Naszego postanowienia, które w dzienniku praw umieszczone być ma, Naszemu Namiestnikowi, oraz wszystkim kommissyom rządowym, w czem do kórey należeć będzie, polecamy.

Dan w Oprawie dnia 29 listopada (11 grudnia) 1820 r. (podpisano) ALEXANDER.

Minister prezydujący w kommissyi rządowej przychodów i skarbu.

(podpisano) J. Węgleński.

przez Cesarza i Króla

(L. S.) Minister Sekretarz stanu Ig. Sobolewski.

N. Cesarz Jmć i Król dekretem z dnia 14 (26) grudnia r. z. w Oprawie wydanym, naylaskawiey zaszczycił raczył orderem s. Stanisława 1szej klasy, Ludwika Hrabie Platera, radcę stanu, dyrektora jeneralnego w kommissyi przychodów i skarbu i Floryana Kobylńskiego, prezesa kommissyi Województwa Płockiego. Tymże dekretem mianował jeszcze kawalerów klasy 2giey 3ciey i 4tey osób 43.

W I E M C Y.

Od brzegów Menu, dnia 27 grudnia. Na miejsce odwołanego Xiążęcia Kozłowskiego, jeneral Benkendorff miał dnia 20 b. m. pierwsze wysłuchanie u Króla wirtemburskiego w Stutgardzie, jako poseł Rossyyski.

Nowa konstytucya W. Xięztwa hesko-darmstadzkiego stanowi w pierwszym tytule, iż W. Xiążę, jako głowa kraju, łączy w osobie swojej wszystkie prawa władzy, i uskutecznia je podług przepisów konstytucyi. Drugi tytuł wyraża, iż $\frac{1}{3}$ część dóbr koronnych, podług wyboru W. Xiążęcia, ma być oddana krajowi i na umorzenie długu publicznego obrócona; inne zaś $\frac{2}{3}$, części własnością rodzinną W. Xiążęcia; wszakże dochody z nich wchodzi w budżet, i przeznaczają się na wydatki krajowe, a szerególniey na potrzeby dworu. Inne tytuły od 3go do 8go obejmują, iż mieszkańcy niewyznający religii Chrześcijańskiej mogą pozyskać prawo obywatelstwa. Różnica wyznań chrześcijańskich nie pociąga za sobą żadney różnicy praw cywilnych. Zapewnia się wolność osobista i własność. Znosi się poddaństwo i uciążliwa panszczyzna, mierzna zaś panszczyzna może być zamieniona na pieniądze. Każdy Hess obowiązany jest do służby woyskowej. Sądownictwo nie zależy od wpływu rządu; zapewnia się wolność druku i handlu książkami, z zachowaniem atoli praw przeciwko jey nadużyciu. Tytuł ósmy stanowi dwie izby; pierwsza składa się a) z Xiążąt rodziny panującej, b) z naczelników znakomitych rodzin szlacheckich, c) z najstarszego z rodziny Barónów Riedesel, d) z krajowego Biskupa katolickiego, e) z jednego Xiędza Protestanckiego, którego W. Xiążę zaszczyci dostojnością Prałata, f) z kanclerza uniwersytetu, g) z 10 znakomitych obywateli, których W. Xiążę dożywotnie mianować będzie. Druga zaś składa się: a) z 6 deputowanych, obranych z pomiędzy osiadłej szlachty, b) z 10 deputowanych od miast mających prawo wyboru, i c) z 34 deputowanych obranych na powiatowych zgromadzeniach. Członkowie pierwszej izby powinni mieć najmniej lat 25 skończonych, a drugiej, lat 30. W obu izbach nie można kreskować przez zastępców. W.

Xiążę ma prawo zwoływania seymu, odraczania go, rozpuszczenia lub zakończenia. Samowolne zgromadzenie się lub rozpuszczenie stanów, jest przeciwnem prawu i zasługuje na karę. W. Xiążę zwołuje seym przynajmniej co 3 lata. Bez zezwolenia stanów nie można nakładać ani wybierać nowych podatków. Budżet przychodów i wydatków krajowych, ułożony na lat 3, podaje się drugiej izbie, która wspólnie z pierwszą w tej mierze stanowi. Może zaiste rząd w nadzwyczajnych i gwałtownych przypadkach nakazać jaką opłatę, lecz zastrzega się rachunek z jey użycia i odpowiedzialność. Chociażby jedna tylko izba odrzuciła projekt do prawa, prawo to odkłada się do następnego seymu, a wtedy większość kresek razem wziętych w obu izbach, stanowi. Projekta do praw podaje W. Xiążę seymowi, który jednak może o nie prosić przez petycję. Izby mogą przekładać W. Xiążęciu życzenia swoje, i podawać skargi na urzędników. Petycja lub skarga, na którąby się obie izby nie zgodziły, może być jednak zwyczajnym sposobem podana. Izby nie są odpowiedzialne za swoje obrady. W. Xiążę mianuje pierwszego prezesa pierwszej izby, a drugiego wybiera z pomiędzy 3 podanych mu kandydatów. Druga zaś izba podaje mu 6ciu kandydatów do wyboru pierwszego i drugiego jey prezesa. Każda izba obiera sobie sekretarzy swoich. Wyznaczony od W. Xiążęcia kommissarz zagaja i kończy obrady obu izb. Tytuł dziewiąty stanowi, iż w całym kraju będzie jedno prawo cywilne, kryminalne i postępowania sądowego. Tytuł dziesiąty obejmuje przepisy względem zapewnienia konstytucyi. Każdy następca W. Xiążęcia przyrzeka na piśmie zachować konstytucyę, a w przypadku małoletności jego, opiekun lub rejent powinien ją zaprzysiądź. Każdy obywatel przysięga wierność W. Xiążęciu, posłuszeństwo prawom i ściśle dopełnianie konstytucyi. Ministrowie i urzędnicy krajowi są odpowiedzialni za swoje czynności. Odmiiany i objaśnienia konstytucyi mogą mieć miejsce za zgodą obu izb; potrzeba jednak, aby w pierwszej izbie 12 członków, a w drugiej 20 na nie zezwoliło.

A N G L I A.

Londyn, dnia 21 grudnia. P. Canning złożył urząd ministra, o czém gazeta ministeryalna Kurjer tak donosi: „Przekonani jesteśmy, iż cała publiczność dzielić będzie nasz smutek, z jakim jey ogłaszamy, iż Pan Jerzy Canning złożył urząd prezesa Board of Controle (ministeryum posiadłości angielskich w Indyach.) Nie będzie jednak następcą Lorda Stewart, posła naszego przy dworze wiedeńskim. Powtarzamy, iż z żalem donosimy o oddaleniu się Pana Canning, człowieka mającego tak obšterne wiadomości, iż go nikt przewyższyć nie zdoła. Zgadamy się atoli, iż nie możemy pojąć, jakby się mógł z honorem dla siebie i pożytkiem dla narodu zostać na urzędzie, po obrocie, jaki wzięła sprawa Królowey, i w czasie przyszłych obrad parlamentu. Zbyteczną byłoby rzeczą więcej się w tej mierze rozwodzić. Bardzo się wszelako myli strona opozycyjna, jeśli sobie wystawia, iż Pan Canning, popierać ją będzie. Zasady bowiem jego są wcale inne. W jedney tylko okoliczności różni się w zdaniu od kolegów swoich. Pan Canning, uda się za kilka dni na stały ląd, gdzie prywatnie czas niejaki za

bawi. Słychać, iż Pan *Peel* obeymie po nim urząd ministra."

Uwolnienie Pana *Canning* od urzędu ministra sprawia domysł, iż ministrowie zajęci są nowymi projektami przeciwko Królowej.

Wczoraj przyjął Król adres uniwersytetu Oxfordskiego. Deputacya składała się przeszło z 400 członków, między którymi byli Xiążęta *York* i *Klarencey*, w płaszczach doktorskich. Odpowiedział Monarcha: „Dziękuję WPa-
nom za ten prawy i pełny uszanowania adres. Wynurzenie uczuć w obecnych przykrych dla nas okolicznościach, jest równie chlubnym dla WPa-
nów, jak przyjemnym dla mnie. Podobne dowody dobrego ducha położą skuteczną tamę usiłowa-
niom tych, którzy niezmordowanie dążą do podburzenia umysłów wiernych moich poddanych, zapalenia ich i zepsucia. Pełniąc wielką powie-
rzoną mi władzę, stać powodować się będę tém mocnym przekonaniem, iż prawdziwy interes korony mojej jest nieoddzielny od interessu na-
rodowego. Zupełnie jestem przekonany, iż WPa-
nowie w każdym przyszłym życia zawodzie, starać się będącie obmyśleć oyczyźnie naye-
wniejsze i najlepsze środki do pozyskania spó-
kojności i szczęścia przez utrzymanie religii i konstytucyi." Wykonał potem Lord *Wellington* przed Królem przysięgę, jako mianowany namiestnikiem w hrabstwie *Hampshire*.

W *Manchester* odprawiły się dwa zgromadze-
nia obywateli, na których uchwalono adressa do Króla. Na publicznym przyjęto jednomyślnie adres naganający postęпки ministrów, na pry-
watnym zaś, złożonym blisko ze 100 mieszkań-
ców, i odprawionym w policyi, uchwalono od-
mienny wcale adres, i nazwano podlemi wi-
chrzycielami tych, którzy bezwstydnie potwarze
rzucają.

Kupcy w *Manchester* przesłali pismo Hra-
biemu *Liverpool*, żądając dokładnego objaśnienia
stosunków między Anglią i Królestwem nea-
politańskim, aby mogli wiedzieć, jak sobie po-
stąpić z towarami angielskimi w témże kró-
lestwie.

Gazeta ministerialna *Kurier* namienia także
o zwawey kłótni między Lordem *Stewart*, po-
słem naszym przy dworze wiedeńskim, i pewnym
znakomitym ministrem austriackim. (Zaprzecza
temu *Dostrzegacz austriacki*.)

Kapitan *Parry*, który dowodził wyprawą na-
szą do bieguna północnego, dostał 2000 fun-
tów szterl. (40,000 zł. pol.) za rękopism opisu
podróży swojej, który teraz drukuje się w *Lon-
dynie*.

FRANCYA.

Paryż, dnia 26 grudnia. Dnia 22 b. m.
wszyscy ministrowie naradzali się u ministra
woyny *Latour-Maubourg*.

Dzienniki tutejsze donoszą pod artykułem
z *Wiednia*, iż Arcy-Xiężna austriacka, małżon-
ka Xiążęcia *Salerno*, drugiego syna Króla nea-
politańskiego, prosiła o szczególne wysłuchanie u
N. Cesarza Rossyjskiego.

Po odebraney tu wiadomości o wyjeździe Kró-
la neapolitańskiego do *Laybach*, odprawiła się
wielka rada ministrów.

30 kilku żołnierzy oddalono z gwardyi: mają
bydź rozdzieleni po pułkach liniowych.

Z powodu powiększenia liczby ministrów na-

szych zdathemi osobami, czyni *Monitor* tutey-
szy uwagę, iż tym jedynie sposobem rząd angiel-
ski stał się mocnym.

Dnia 29 b. m. margrabia *Pastoret* zda w są-
dzie izby parów sprawę względem spisku d. 19
sierpnia, a sąd nadworny zajmie się d. 30 b.
m. dalszém roztrząsaniem rozruchów, które tu
zaszły w czerwcu.

Sessya izby deputowanych dnia 23 b. m. by-
ła burzliwszą a niżeli poprzedzające. Oczyniono
coraz liczniejsze zarzuty, tak przeciwko wybo-
rom deputowanych, jako też przeciwko sposo-
bowi ich obrania. P. *Benjamin Constant* ganił
ogólnie wybory w departamencie *Sarthe*, Pano-
wie *Beucille* i *Duvergier de Hauranne* oświad-
czyli, iż nie wypada trwonić czasu na ogólnych
uwagach; czém rozgniewani PP. *Foy*, *Manuel*,
Sebastiani i *Mechin*, nazwali takie zdanie prze-
ciwném konstytucyi i despotyczném, twierdząc,
iż krępuje wolność opinii i mówienia. P. *Vil-
lele* dowodził, iż wybory w rzeczonym depar-
tamencie są podług przepisów prawa, co oka-
zuje znaczna większość kresek, jaką mieli obra-
ni kandydaci. Naywiększy spór był o wybór
Pana *Creuze* z departamentu *Vienne*. Jenerał
Dumarcay oświadczył, iż P. *Creuze* nie płaci
tyle podatku, ile podał. Czynił także ogólne
zarzuty przeciwko sposobowi wyboru, i prezesa
zgromadzenia obierczego nazwał człowiekiem nie-
rozumnym i niezdatnym. Używał równie jak
P. *Dedon* uszozypliwych wyrazów, tak dalece,
iż nawet P. *Chauvelin* powstał na niego, wy-
rzucał mu przeciwne konstytucyi postępowanie,
a między innemi, iż zaczął mówić nie prosząc
o głos, i że wychodząc z mównicy, głośno po-
wiedział: *Wiem dobrze, iż nie miałem prawa
mówić; lecz mówiłem, byłem słuchany, i na tém
przestaję*. Na przyszłą sessyą dnia 26 b. m. po-
zostaje jeszcze ułatwić wybory w departamencie
Mayenne, a potem przystąpi izba do wyboru kan-
dydatów na urząd prezesa swego.

AMERYKA.

Fregata angielska, *la Créole*, wyprawiona z Lis-
bony dnia 10 września do Riojaneiro, stolicy
Brezylii, gdzie od lat kilku Król portugalski prze-
mieszkuje, przybyła tam d. 18 października, z
wiadomością o rewolucyi w Oporto, w Portu-
galii. Dniem wprzód doniósł o niej bryg portu-
galiki. Gdy tę wiadomość potwierdził kapi-
tan fregaty angielskiej, mocna obawa dała się
widzieć u dworu. Kilka razy zwołał Król radę
gabinetową; lecz tak zdania były podzielone, iż
nie nie uchwalono. Minister Hr. *Arcoz* oświad-
czył, iż wykrzykniony systemat konstytucyiny
w Portugalii, nie tylko potwierdzić, lecz i w Bre-
zylii przyjąć należy. Przeciwnie sądził minister
Villanova. Owo zgoda nie wtedy rząd królewski
nie przedsięwziął, ku wstrzymaniu rewolucyi o-
portskiej, a wiadomość o zaszley także odmia-
nie w Lisbonie jeszcze go naówczas doysć nie
mogła. Wielką zaś tą wiadomością sprawiła ra-
dosc między ludem w Bahia i Fernambuco.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 4,
stycznia: rubel srebrny, 5 ruble kopiejek 76½,
czerwony złoty nowy rubli 11, kopiejek 54;
stary rubli 11 kopiejek 34; imperyal rubli 36,
55 kopiejek.

Wilno dnia 7 Stycznia 1821 roku v. s.

Sądy Exdywizorskie.

1. Sąd taxatorsko-exdywizorski za remissą sądu Ziemsk. wileyskiego, jeszcze w 1810 roku febr. 7 dnia zapadł, po licznych ukazach sądu głównego mińsk. 2go departamentu na dniu 6 miesiąca xbra w terminie z odroczenia wypadłym do majątności Korsakowicz w powiecie wileysk. położoney, dziedzictwem w trzech częściach do sukcesorów zeszłego Mikołaja, a w czwartej części do nieżyjącego Stanisława Iwaszkiewiczów, należney zjechawszy, akta weryfikacyi przez odbycie onych załatwił, przysięg na wierności komportacyi, i należeniu trzech części dziedzictwa Korsakowicz do W. Tomasza Iwaszkiewicza sukcesora zeszłego Mikołaja, WW. Iwaszkiewiczów matki i syna, oraz na komportacyi WW. Golljewskich i Zabłockiego, wysłuchał, a tak dla oświadczenia się WW. Golljewskich, że nie są w możności dalszego utrzymania sądu, jako też dla następujących świąt, dzieło exdywizyi, do 24 januaryi następnego 1821 roku, odwołał, i za zgodą stron, jurydykcyą swoją, do miasta Radoszkowicz przeniósł. Składkę tymczasową po rubli sr. dwa, od 150 rubli na sumpt sądowy, a po kopiejek takichże 40 na sollarya dla komornika przeznaczył, i ażeby strony, w oznaczonym terminie, ze wszelką gotowością, bez najmniejszej zwłoki stawały, i prócz pierwszemi wyrokami zastrzeżonych obowiązków teraz przepisane w opłacie na sumpt, i dla komornika dopełniały, nakazał, z ostrzeżeniem, że na zwlekających, koszt w utrzymaniu sądu, a na niestawiających amissyą, pretensyow zakreslić stosownie do zaszytych wyroków, postanowił. O czem iżby interessowane strony, a szczególnie pretensorowie zeszłego Stanisława Iwaszkiewicza były zawiadomione, takową awizacyą, dla ogłoszenia przez gazety Kuryera Lit. przesyła. Datt w Korzakowiczach roku 1820 xbra 22 dnia.

Józef Stecewicz Exdywizor.

Justyn Lesniowski Exdywizor.

Antoni Korsak Exdywizor.

Stanisław Wysocki Sądu Taxatorsko-Exdywizorskiego Rejent.

O s w i a d c z e n i e.

2. Według Ukazu JEHO IMPERATORSIEY MOSCI Samowładnego całą Rosyą etc. etc. etc.

Extrakt z protokołu potocznego Ziem. Ptu Stonimskiego oświadczenia w dacie poniżej wyrażonego zapisanego pod pieczęcią urzędową Ziem. Stonim. roku 1820 mca xbra 22 dnia stronie potrzebującej wydany. Roku 1820 mca xbra 22 dnia oświadczenie imieniem JW. Teodora Hrabia Pocieja Ohoznica W. X. Lit. w imieniu JW. Idalii z Hrabów Pociejów Soltanowej Pułkownikowej woysk polskich przez jej męża JW. Adama Hrabę Soltana Pułkownika woysk polskich kawalera orderu krzyża woyskowego za plenipotencyą w roku teraźniejszym 1820 xbra 14 dnia daną i dnia 16 tegoż mca i roku przed aktami Ziem. Ptu Wołkowyskiego przyznaną czyniącego w tém, iż w skutek dokumentu wieczysto zrzecznego kwitacyynego i między rodzeństwem dzielczego w osobie JW. Alexandra Hrabia Pocieja oboźnego W. X. Lit. kawalera orderów polskich przez JW. Tadeusza Hrabę Tyszkiewicza Jenerata brygady Kasztelana Senatora

królestwa polskiego kawalera orderów za przyznaną plenipotencyą czyniącego z jednej strony, z drugiej strony przez JW. Teodora Pocieja i jego siostrę Idalię z Pociejów Soltanową przyassystencyi męża JW. Adama Soltana w roku teraźniejszym 1820 xbra 14 dnia w Swistoczy zawartego a xbra 16 dnia przed aktami Ziem. Ptu Wołkowyskiego przyznanego dobr oyczystycy macierzystych i po dziadu naszym zszłym Kajetanie Korzeniewkim Rejencie Lit. i po rodzicach naszych JW. Alexandre Hrabie i po zeszłej Annie z Korzeniewskich Pociejach Oboźnych W. X. Lit. my Teodor Pociej i Idaliya z Pociejów Soltanowa będąc dziedzicami i sukcesorami, i skutkiem dopiero wspomnionego wieczysto zrzecznego dzielczego dokumentu po dziadu i po rodzicach naszych dobra równo z datą tegoż dokumentu od pierwszych dni xbra 1820 roku, do niesprzecznego naszego wieczystego władania ze wszelkim w tych dobrach remanentem, zbożem, żywiołami, czynszami, arędami bez żadney excepcyi objawszy, oświadczamy nayprzód, plenipotencye w Guberniach Witebskiej, Mińskiej, Wileńskiej, Grodzieńskiej, Wołyńskiej i Kijowskiej, oraz w królestwie polskim województwie mazowieckim względem dóbr w tych krajach leżących dotąd powydawane, równo z dniem 14 xbra v. s. ustają, żadney mocy mieć nie mogą, aż do wydania nowych od nas Teodora Pocieja i Idalii z Pociejów Soltanowej, albo ode mnie Adama Soltana pełnomocnika; powtóre zarządzający dobrami i niemogą i niepowinni zapasów fundowych krestencyi, wódek, żywiołów, słowem nic sprzedac ni spinięzdz bez następney od nas w tém dyspozycyi a wybrany dotąd z dóbr gotowy grosz do naszego rozrządzenia u siebie zachować; po trzecie dla uspokojenia interesów po antecessorach na nas spadłych ja Teodor Pociej przeznaczam dobra Czotnowicze i Wyrlok w Gubernii kijowskiej leżące, a ja Adam Soltan mocą plenipotencyi od mojej żony na tenże cel załatwiania antecesorskich długów na wieczystą przeznaczam folwark z exdywizyi Platerowskiej Podgurze w ptcie dyneburskim i dobra Janowicze w ptcie Suraszkim w gubernii witebskiej leżące, oraz dom mūrowany w mieście Warszawie na ulicy Dominikańskiej pod N. 623 leżący. Życzący nabydź w każdym czasie oto traktować może, adresując listy przez Stonim do Zdzienciola a szczególnie o nabycie tych dóbr układy robić można osobicie z niżej podpisanymi aktorami, na kontraktach w Kijowie w mcu styczniu, w Minsku 7 marca, w Nowogrodku 18 marca, i w Wilnie 23 kwietnia. U tego oświadczenia w protokule podpisy takowe: Teodor Hrabia Pociej. Adam Soltan mocą plenipotencyi. Zgodno z protokołem potocznym świadczę. Adam Niełubowicz Reg. Ziem. Stonim.

Takowe oświadczenie wolno umieścić w gazecie Kur. Lit. Dat. 1821 januar. 3 dnia. Ludwik Wołławicz Sędzia Ziem. Wileń.

NOWE DZIEŁA.

2 W Wilnie w drukarni na ulicy ś. Jańskiej pod N. 431; wyszedł 1) Kalendarzyk polityczny na rok 1821, dla wydziału Uniwersytetu Imperatorskiego wileńskiego. 2) Kalendarz Gospodarski Litewski na rok Pański 1821. 3) Kalendarz ścien-ny na rok 1821.

Wilno dnia 7 Stycznia 1821 roku v. s.

U w i a d o m i e n i e.

2. Piotr Walentynowicz niewidziany będąc od lat 16 przez familią swoją, u której nakoniec zjawił się po uwolnieniu się z służby wojskowej rossyjskiej, lecz nieszczęśliwie z tą tylko pewnością że jeszcze żyje, bowiem po krótkim ucieczeniu też swą familią, przestał żyć, pierwszych dni mca julii roku idącego 1820, uwiadomił zaś za życia swego, że zostawił bez potomstwa żonę swą Annę z Węckowiczów w gubernii wołyńskiej w mieście Kowlu, do której, jeszcze będący w życiu pisał pocztą, a po śmierci jego pisano do oney, że przez braci zeszłego, lecz żadna od niey, tak za życia Piotra Walentynowicza, jako po śmierci jego ntedochodzi odpowiedź. Tedy bracia zeszłego Dominik i Kazimierz Walentynowiczowie przez Redakcyą Kuryera Lit. obwieścić jeszcze umyślili, rozumiejąc iż nie zasługują już na wymówkę publicznie głosząc o zeyściu Piotra Walentynowicza, a z jakiej okoliczności obszernie rozchodząca się wiadomość dóydzie i do żony jego nappewniey. Przeto tēm celem takową wiadomość do Redakcyi Kuryera Lit. podają. I takową awizacyą podpisują Dominik Walentynowicz Komor. Wileń.

Roku 1820 xbra 31 dnia takową awizacyą Redakcyą może umieścić do gazet Kuryera Lit. poświadczam Michał Sawicki Prezydent Grodz. Ptu Wileń.

W e z w a n i e.

2. Przez ninieysze uwiadomia się Marjana Aronowska, wdowa po zmarłym radcy tytularnym Aronowskim, iż Cesarz Jegomości, przez wzgląd na zasługi nieboszczyka jej męża, Nymitościwiey rozkazać raczył, wydać dla niey 406 rubli assygn. Pieniądze te są przysłane do Zarządzającego gubernią wileńską, zatem obowiązana jest dla odebrania tych pieniędzy przybyć do tegoż JW. Zarządzającego guberniją sama osobiście lub też uwiadomić, gdzie dla niey dogodniey będzie te pieniądze przyjąć. Sekretarz A. Łazarowicz.

D z i e r ż a w a.

2. Od Mińskiej skarbowey Izby ogłasza się, iż w terażnieyszym 1821 roku w miesiącu marcu dnia 24, 28 i 30, mają się w niey odbywać targi, dla oddania w nową dzierżawę odkupu gorzalczanego boryszowskiego, od tego czasu do dnia 1 januaryi przyszłego 1823 roku, na rachunek, byłego dzierżawcy tegoż odkupu JW. aktualnego kamerhera Wsiewołodzkiego, za nieakuratność w opłacie summy odkupney, wynoszącej corok 11 tysięcy rubli assygn. z dziesięć częścią miedzią; zatem życzący wziąć ten odkup w dzierżawę, zechcą przybyć do teyże izby skarbowey na wyżey naznaczone terminy z prawnymi niepodpadającemi żadney wątpliwości ewikcyami. W obowiązku Sekretarza Korecki.

O ś w i a d c z e n i e.

Widimus z xiąg Ziemskich Ptu Bobruyskiego Roku 1820 mca decembra 24 dnia. Przed Aktami Jego Imperatorskiej Mości Ziem. Ptu Bobruy. stanąwszy osobiście JPan Michał Bukraba oświadczenie przez JW. Barbarę z Zawiszow Zabiellowę Jenerał Leutnantowę uczynione, wydaną W. Hipolitowi Woyzbunowi plenipotecyą cofające, w Ziem. Stolim. aktykowane do akt podał, którego wyrazy są następnie: „Barbara z Hrabów Zawiszów w pierwszym zamęzcium Niezabytowska Podkomorzyna Nowogrodzka w powtórny Zabiellowa Jenerał Leutnantowa woysk pol. czynię wiadomo tym moim oświadczeniem: iż ja Zabiellowa ze zbiegu różnych okoliczności wydałam plenipotecyą do interessow moich W. Hipolitowi Woyzbunowi Strażnikowiczowi Mińskiemu a terażnieyszemu sędziemu Normalnemu Ptu Bobruy. w roku 1813 i oną w Mohylowie przyznałam, którą plenipotecyą w dniu dzisieyszym cofam i za nieważną uznaję, również uwiadomiam, iż mając majątki moje wolne swobodne i nieobciążone, żadnych kredytow niepotrzebowałam. Co podając do powszechney wiadomości, takowe oświadczenie przy uproszonych pieczętarzach podpisuję. Roku 1820 decembra 8 dnia. U tego oświadczenia podpisy aktorki i pieczętarzy, niemniej suscepta aktykacyi onego w Ziem. Stolim. podpisana przez Regentą przy wyciśnioney na sucho czarney urzędowey pieczęci z poświadczeniem wziętych posztin w tych słowach: „Barbara z Zawiszow Zabiellowa J. L. Ustnie i oczewisto proszony od JW. Barbary z Hrabów Zawiszow Zabiellowey General Leutnantowey woysk pol. do tego oświadczenia na cofnienie plenipotecy WJP. Hipolitowi Woyzbunowi Strażnikowiczowi Miń. a terażnieyszemu Sędziemu normalnemu Ptu Bobruyskiego wydanej i w Mohylowie przyznanej, stosownie do myśli prawa za pieczętarza podpisuję się Ignacy Wollowicz Chor. Ptu Stolim. Proszony od JW. Barbary z Hrabów Zawiszow Zabiellowey Jenerał Leutnant. woysk pol. do takowego oświadczenia na rzecz we srzedzinie dostatecznie opisaną uczynionego w myśl prawa pieczętarzem podpisuję się Józef Stabrowski Adwokat. Roku 1820 mca decembra 9 dnia przed aktami Jego Imperatorskiej Mości Ziem. Ptu Stolim. stawając obecnie JW. Barbara z Hrabów Zawiszow Zabiellowa Jenerał Leutnantowa woysk pol. takowe oświadczenie do akt podała. Przyjąłem i że jest zgodną w aktach pod N. 344 zapisane świadczę Adam Nielubowicz Regent Ziem. Stolim. (L. S.) po szliny pieczętne opłacone Regentem. Takowe oświadczenie za podaniem przez wyż wyrażoną osobę do akt jest w xięgi Ziem. Bobruy. przyjęte i zapisane, z których i ten Vidimus corundem pod urzędową Ziem. tegoż Ptu pieczęcią stronie jest wydan.

Zgodno z xięgami Józef Macewicz Regent Ziem. Ptu Bobruy.

1. Augusta z Czechowiczów Kwintowa Pisarzewiczowa Ziem. Brast., czynię oświadczenie wspólne z arezstem, w następney treści, referując się do oświadczenia zrobionego w roku 1815 aprila 28 dnia i do akt Grodz. Ptu Wileń. pod tą datą podanego, a mianowicie do: iż mają oświadczać się WJP. Antoni Kwinta Pisarzewicz Ziem.

Brasł. wchodząc z żalącą się w szlubny związek w roku 1808 w miesiącu junii prawem reformacyjnym zastawnym dożywotnim w Ziem. Zawiley. Ptu aktach przyznanym, i do Ziem. Brasł. przeniesionym, za sumę posagową, zł. 60,000 Nro 60,000 z rąk brata oświadczającej się JW. Bernarda Czechowicza Podkom. Zawiley. w zupełności przyiętą, majątek natury po-jezuickiej Pelikany zowiący się, w Pcie Brasł. leżący oświadczającej się zawiodł: w skutek jakowego reformacyjnego zastawno-dożywotniego prawa, chociaż żaląca się do majątku Pelikan uczyniła intronisszą, jednakże zawsze uległa woli męża, onym nie urządziła, ani też żadnych intrat na swoje nie pobierała kontó; a tak, kiedy mąż żalący się w znaczne funduszowi edukacyjnemu przez nieopłatę procentów popadłszy zaległości, znalazł się w koniecznej potrzebie wyprzedania wzmienionego majątku Pelikan, wtenczas żaląca się, jak i zawsze stosując się do składu interesów męża, ile gdy majątek Pelikany skutkiem konstytucyi 1775 roku już miał uleść sekwestracji, zgodzić się musiała na wyprzedanie onego, Ur. Wincentemu Borkiewiczowi Vice-Marszał. Zawiley. Ptu, teraz zaś gdy widzi żaląca się, cały przez męża swojego uroniony i rozproszony swój posag 60,000 zł. pol. i cały stracony męża mojego majątek, tak dalece, że ani edukacji dzieciom pięciorgu z sobą zplodzonemu dadzą przyzwoitey, z których dwóch synów od lat czterech przy sobie trzymając i ze względów familii swojej dając onych do szkół; ani tym bardziej spadku im po sobie ze schedy męża i posagu oświadczającej się zostawić nie jest w stanie, ile gdy do życia porządnego na wszelkich już zbywa funduszach obojgu, aby przeto takową swoją exdotacyjną sumę, z jakichkolwiek źródeł, topniejącego funduszu, od obżalgo Antoniego Kwinty wyrekuperować i wydobyć mogła, zatym oświadczająca się naysolenniey aresztuję: imo pretenssją mianą do skarbu monarszego przez męża mojego o trzynastcie czy więcej tysięcy rub. assyg., za kwitami komed wojsk Rossyys. i świadectwem komitetu głównego realizowaną; 2do pretenssją o kilka tysięcy rub. srebr. mianą do successorów Mikołaja Kasianowicza b. Exaktora Brasł. i procedrem w kommissyi edukacyjney rozpoczętym zająwioną i popartą; 3cio Spadek czyli sukcesssją na męża mojego i dalsze jego rodzeństwo po Annie z Kwintów Zmijowskiej Łowczyney Wileń. w gubernii Podol. w Pcie Zytomir., tak w dobrach leżących, jako też w summach przychodzącą; 4to całą krestencyą, bydło rogatę i nierogatę, oraz cały sprzęt gospodarski, i wszelką męża mojego ruchomość na dzierzawie w folwarku Bohdanowie w Pcie Brasł. leżącym od JWW. Grafów Manuzzych b. Marszał. Ptu Brasł. trzymanym, będącą; nakoniec 5to wszelkie obligi męża mojego od kogokolwiek bądź wzięte, karty, waxle, etc. i co tylko w górze się opisało naysolenniey przy tym oświadczeniu aresztuję, upraszając tych wszystkich, którzy są onemu winni, aby żadnego układu z W. Antonim Kwintą, mężem oświadczającej się nie robili, pieniędzy za obligami, kwitami jemu należnych, krestencyi, żywiołów i wszelkiej ruchomości w folwarku Bohdanowie znajdujących się, jako jedyną hipotekę posagu oświadczającej się, nie oddawali aż do rozprawy finalney, która pomiędzy obojgiem małżonkami nastąpić musi: i dla tego takowe wspólnie z aresztem czyniąc urzędowe oświadczenie, one do gazet Kuryera Litgo, aby publikowane trzy razy było dla wiadomości publiczney podaje. Augusta z Czechowiczów Kwintowa Pisarzewiczowa Ziem. Brasł.

Roku 1821 mca stycznia 4 dnia, takowe oświadczenie podano do akt Ziem. Ptu Wileń. Przyjąłem Jan Zienkiewicz Wileń. Ziem. Regent.

1821 roku mca januar. 5 dnia Sąd Ziem. Ptu zaświadcza, że takowe oświadczenie przez Redakcyą Kuryera Litgo do druku przyjęte być może. Mikołaj Pomarnacki Sędzia Z. Wileń.

Machina do młocenia.

2. JPan Ludwik Neytgui mechanik, rodem anglik, mieszkający teraz w mieście Słucku, wystawił w dobrach niżej podpisanego w powiecie nowogrodzkim leżących, w przeciągu 6 miesięcy machin 4 do młocenia, z których każda za pomocą ludzi i wołów 8 wymłaca na godzinę żyta lub pszenicy kop 4, jęczmienia lub owsa kop 6; oddziela ziarno czyste od posładów i plewy osobno; czwartą część słomy sciera tak na kostrzycę iż w miejscu sieczki karm dla bydła czyni najlepszym; machina jest letka, gdyż woły bez spoczynku 3 godziny ciągnąć mogą; niejest kosztowną do utrzymania a nawet w przypadku zepsucia do naprawienia łatwą, zgola jest lepszą od tych które dotąd niżej podpisany w kraju i zagranicą widział. Dla okazania zatym wdzięczności temu użytecznemu artyście, i uwiadomienia tych obywateli, którzyby chcieli korzystać z sztuki jego takowe poświadczenie podając do Gazety Kuryera Lit. własną podpisuję ręką. Antoni Brochocki. Prezydent Sądu Appellacyjnego G. G. G.

Z b i e g.

2. W dniu 30 xbra, z miasta Wilna uciekł furman Tadeusz Wincynas poddany i skazkowy WJPana Bogusława Horadonskiego z majątku Przemysłowa sytuowanego w pcie Wileńskim, mający wieku lat 19, wzrostu średniego, sam błęd, oczu śniadłych pełnych, nosa pociągłego, twarzy okrągłej; który po polsku dobrze mówi, na nim siemienga i płaszcz sukna ciemno szaraczkowego, czapka kosmata z futerka, w butach nowych, który zbieg umie robotę tkaczowską; a zatém uprasza się Prześwieytney Publiczności, że jeśli się gdzie okazał takowy zbieg, aby był łapanym i dostawionym do sądu Niższego Ziem. Ptu wileńskiego, takową awizacyą w miejscu a która podpisuje Stanisław Uszak Kulikowski Porucz. b. w. polskich.

Roku 1820 mca xbra 31 dnia, takową awizacyą Redakcyą może umieścić do gazet Kur. Lit. Poświadczam Prezyd. Michał Sawicki.

Skradzione konie.

3. Z dnia 27 na 28 mca xbra r. z. w majątności Konwaliszkach w Pcie Oszm. w nocney porze skradziono u tamecznego rządcy Justyna Makarewicza 3 klacze, których poszczególnie szerść opisuje się; pierwsza bułana z odmaną ogona i grzywy białey w łeciech gciu; druga witeczata w łeciech 8miu ma tę własność, że dosiąść się nie daje; trzecia brudno-kasztanowata łysa w łeciech gciu, wszystkie rostu sporego, przy których skradziono 4 chomaty z kręconego rzemienia, z mosiądzem na fason ruski, dwa z onych oddzielnym gustem, z łecami takiegoż rzemienia, uzdzenie, gunię, płaszcz, i surdut furmański koloru brązowego, wszystko to wspólnie z saniami ruskimi zabrano; nayspokorniey mam honor upraszać przez miłość bliźniego, gdyż powyższa szkoda przenosi wartość 100 czer. zł., a to gdy jedynym i ostatecznym jest funduszem moim, długim przeciągiem czasu uzbieranym, a żeby wszelkie władze pilne oko dać raczyły, czy nieokaza się gdziekolwiek powyższa kradzież. Zawiadamiając do miasta Wilna W. Szalkowskiego w kamienicy Plewaki pod Ostrą Bramą mieszkającego, wdzięczność dozgonną dochować nie mniej wszelkie wydatki powrócić obowiązuje się.

Justyn Makarewicz.